

« Το ζητούμενο δεν είναι να θαυμάσουμε ένα ακόμη χαριτωμένο κοριτσάκι στο πόντιουμ, αλλά το πώς θα ενθαρρύνουμε τη συμμετοχή μεγαλύτερου αριθμού γυναικών στον τομέα της Μουσικής Διεύθυνσης», σημειώνει εμφατικά η Βρετανίδα αρχιμουσικός **Alice Farnham**. Η ίδια εμπνεύστηκε το πρόγραμμα **Women Conductors** που λειτουργεί υπό την εποπτεία της στο **Morley College** (Νότιο Λονδίνο). Πρόκειται για μία σειρά σεμιναρίων, ειδικά σχεδιασμένων για νέες γυναίκες, οι οποίες επιθυμούν να περιηγηθούν και να δημιουργήσουν στον παραδοσιακά ανδροκρατούμενο κόσμο της Μουσικής Διεύθυνσης.

Αφετηρία για την πρωτοβουλία της Alice Farnham υπήρξε η αποκαρδιωτική διαπίστωση ότι το γυναικείο φύλο εξακολουθεί να υποεκπροσωπείται σε συγκεκριμένους τομείς της καλλιτεχνικής δημιουργίας και ότι οι γυναίκες που επιθυμούν να ακολουθήσουν την καριέρα της αρχιμουσικού, εξακολουθούν να αποτελούν μία αξιοσημείωτη μειοψηφία, μολονότι στις ημέρες μας έχει σημειωθεί σχετική πρόοδος αναφορικά με τη συχνότητα της γυναικείας παρουσίας στο πόντιουμ, καθώς και με την αναγνώριση της γυναικείας προσφοράς στον χώρο της λόγιας μουσικής.

Η σπίθα, όμως, που έμελλε να πυροδοτήσει την επιθυμία για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του προγράμματος **Women Conductors**, ήταν η εμφάνιση μίας άλλης αρχιμουσικού – της χαρισματικής **Marin Alsop** – η οποία, μόλις δύο χρόνια πριν, προετοιμαζόταν πυρετωδώς, προκειμένου να αντεπεξέλθει στο απαιτητικό καθήκον της διεύθυνσης της Τελετής Λήξης των BBC Proms. Υπήρξε η πρώτη γυναίκα που είχε την τιμή να ανέβει στο πόντιουμ και να διευθύνει την **Τελετή Λήξης** στα 120 χρόνια ιστορίας του μουσικού θεσμού των **Proms** !

Πριν ακόμη προλάβει να ξεδιπλώσει το ταλέντο της ενώπιον του εκλεκτού μουσικόφιλου κοινού των Proms 2013, ο « συνάδελφός της» – αναλόγως διαπρεπής αρχιμουσικός και συμμετέχων στα Proms – Vasily Petrenko, δεν δίσταζε να προκαλεί, σχολιάζοντας ανερυθρίαστα στον Νορβηγικό τύπο με τα ακόλουθα λόγια: « Η ορχήστρα ανταποκρίνεται καλύτερα στον ρόλο της όταν έχει έναν άντρα απέναντί της (...) η παρουσία ενός χαριτωμένου κοριτσιού στο πόντιουμ έχει ως συνέπεια τον αποπροσανατολισμό των ερμηνευτών από το έργο τους (...) η παρουσία ενός άντρα αρχιμουσικού μειώνει τις

πιθανότητες να μετατραπεί η ορχήστρα σε δέκτη ερωτικών ερεθισμάτων και έτσι διασφαλίζεται η προσήλωση των μουσικών στο έργο τους...»

Η εκφώνηση λόγου από το πόντιουμ -που παραδοσιακά επισφραγίζει την Τελετή Λήξης της διοργάνωσης - δεν θα μπορούσε να έχει διαφορετικό περιεχόμενο για τα Proms 2013.

Η Marin Alsop τόνισε μεταξύ άλλων: « Απευθύνομαι σε όλες εσάς, τις νεαρές γυναίκες, και όπως στην περίπτωση όλων των νέων ανθρώπων, σας ζητώ να πιστέψετε στον εαυτό σας, να ακολουθήσετε ό,τι σας παθιάζει και να μη διανοηθείτε - ούτε για μια στιγμή – το ενδεχόμενο παραίτησης. Με αυτόν τον τρόπο θα οικοδομήσετε ένα μέλλον πλούσιο σε δυνατότητες για εσάς τις ίδιες.»

Είναι πολύ βαρύ – δίχως αμφιβολία – το φορτίο μίας γυναίκας που αξιώνει την ισότιμη μεταχείριση και που καλείται ανελλιπώς να αποδεικνύει ότι η απουσία ευκαιριών και επαγγελματικής προοπτικής ή η σποραδική εκπροσώπηση του γυναικείου φύλου στον τομέα της επιλογής της, δεν οφείλονται σε κάποιου τύπου αβελτηρία, ούτε στην αντικειμενική απουσία ικανοτήτων, όπως και σε καμία περίπτωση στη σεξουαλικότητά της !

Και είναι ακόμη πιο βαρύ το φορτίο της κας Farnham που αυτοπροσδιορίζεται με τόλμη ως «συνήγορος των γυναικών αρχιμουσικών», αναλαμβάνοντας την υλοποίηση ενός πιλοτικού προγράμματος για νεαρές γυναίκες μουσικούς, που δεν στοχεύει αποκλειστικά στον εμπλουτισμό της πρωτόλειας γνώσης, ούτε στην απόκτηση πολύ συγκεκριμένων δεξιοτήτων, αλλά στη δημιουργία και την ανάδειξη νέων ρόλων – δυναμικών προτύπων στα διψασμένα μάτια των νεαρών κοριτσιών – και στην ενθάρρυνσή τους να ακολουθήσουν τα όνειρά τους, αποδομώντας με πείσμα την έμφυλη ταυτότητα της «θηλυκής σεμνότητας» – άνευ όρων συνθηκολόγησης και ταπεινωτικής υποχωρητικότητας.

Περισσότερες πληροφορίες και σχετικό οπτικοακουστικό υλικό στους ακόλουθους συνδέσμους:

<https://youtu.be/o9Lxk7LRiBI>

<http://www.morleycollege.ac.uk/womenconductors>